

«Հյուրընկալ» մայիսի 18. - Մարտի 17-ի հանրաքվեն Խորհրդային Միության հետագա ճակատագիրը կանխորոշելու տեսակետից շրջադարձային նշանակություն ունեցավ: Երկրի համար մտավորապես նույն նշանակությունը կունենա նաև հունիսի 12-ը:

Ռուսաստանյան ֆեդերացիայի Գերագույն խորհրդի նստաշրջանը, որը գումարվել է այսպես ասած Ելցինին հարցաքննության ենթարկելու նպատակով, ճիշտ հակառակ արդյունքն ունեցավ և պրեզի-

լայնել միութենական հանրապետությունների իրավունքները: Նա այդ նպատակին հնչող կարող է հասնել հենց Գորբաչովի միջոցով: Պրեզիդենտական ընտրությունները դեռ չեն կայացել, սակայն դա Ելցինին չիանգարեց, որ նա Ռուսաստանի տարածքում գտնվող ածխահանքերը դուրս բերի Միության ենթակայությունից և վերցնի Ռուսաստանյան ֆեդերացիայի տնօրինության տակ:

Իսկ ինչ վերաբերում է Գորբաչովին, ապա նա իր դիրքն ու Խորհրդային Միու-

հանրապետությունների իրավունքները հարգելու գործում կցուցաբերեն նույն հոգատարությունը:

Եթե Հայաստանը վճռական է անկախության ձգտումների մեջ, ապա պարտավոր է հրաժարվել Ղարաբաղի հանդեպ պահանջատիրությունից: Խորհրդային Միության ներքին գործերի նախարար Բորիս Պուգոյի հայտարարությունը, որ վերջին իրադարձությունների առնչությամբ բացարձակապես մեղադրվում են հայ գրոհայինները, ցույց է տալիս, որ Մոսկվան վեր-

Գորբաչով գուճարած Ելցին հավասար է հարցական

ԹՈՒՐԵ ԴԻՎԱՆԱԳԵՏԻ ՏԵՍԱԿԵՏԸ

Թուրքիայի նախկին ղեկավարներից Քյանրան Գյուրունը վարում է «Հյուրընկալ» թերթի «Բառի բուն իմաստը» խորագիրը կրող սյունակը: Հաճախակի անդրադառնալով երկրի համար կարեւոր նշանակություն ունեցող քաղաքական հրատապ խնդիրներին, Գյուրունը թերթի մայիսի 18-ի համարում հրապարակած հոդվածով Խորհրդային Միության ապագան սերտորեն կապում է Ելցին-Գորբաչով փոխարարարությունների հետագա ընթացքի հետ: Հեղինակը Հայաստանի անկախության և Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրները քննության է առնում այդ փոխարարարությունների հենքի վրա և առաջարկում Հայաստանի հանդեպ Թուրքիայի դիրքորոշումը որոշելիս նկատի ունենալ դրանք: Ստորև ձեռք ենք ներկայացնում վերոհիշյալ հոդվածի թարգմանությունը:

ղեկավարի ընտրության մասին որոշումով փաստորեն ամրապնդեց վերջինիս դիրքերը: Ընտրությունը տեղի կունենա հունիսի 12-ին: Թեև պրեզիդենտության համար իր թեկնածությունն է առաջադրել նաև Խորհրդային Միության նախկին վարչապետ Ռիժկովը, սակայն Ելցինի հաղթանակը ընտրություններում կասկած չի հարուցում:

Մեզ մնում է գուշակել ժողովրդի կողմից ուղղակիորեն ընտրվող Ռուսաստանյան ֆեդերացիայի պրեզիդենտ Ելցինի հարաբերությունների հետագա ընթացքը Գորբաչովի հետ, որին ընտրել էր Գերագույն խորհուրդը:

Իմ կարծիքով, նրանք միմյանց կարիքն են զգում և ինչքան էլ դատապարտված լինեն իրար հանդուրժելու, այնուամենայնիվ այդ երկու մրցակիցների համատեղ գործունեությունը կլինի ի նպաստ Խորհրդային Միության Ընտրված լինելով ժողովրդի կողմից, Բորիս Ելցինը Ռուսաստանյան ֆեդերացիայի պրեզիդենտությունից հրաժարվելու գնով Գորբաչովի տեղը զբաղեցնելու մտադրություններ այլևս ունենալ չի կարող: Դեռ ավելին, ինքն է շահագրգռված լինելու, որ Գորբաչովը պահպանի զբաղեցրած պաշտոնը: Հավանաբար, ժողովրդի կողմից ընտրված լինելու ինքնավստահությամբ, Ելցինը կփորձի ընդ-

թյան ամբողջականությունը պահպանելու համար, Ելցինի աջակցության կարիքն ունի: Բնական է, որ Ելցինի և Ռուսաստանյան ֆեդերացիայի կողմից հովանավորվող Գորբաչովին այլևս չեն կարող այնպես հեշտությամբ խոցել նրա հակառակորդները: Վերջին նստաշրջանում, երբ Գորբաչովը փորձեց հրաժարական տալ, ընդդիմադիր կողմերն արդեն պարտավորված փոխեցին իրենց դիրքորոշումը: Որովհետև հազիվ թե գտնվի մեկը, որ այդ անշնորհակալ պաշտոնը կամավոր կերպով ստանձնելու ցանկություն ունենա: Չէ որ տվյալ պաշտոնին հավակնող յուրաքանչյուր պետական գործիչ, պարտավորված է լինելու հաշվի նստել Ելցին-գործունի հետ, իսկ Գորբաչովի հակառակորդների թվում նաև հեղինակավոր անհատներ գրեթե չըկան, որոնք կարողանան դիմակայել տրվյալ զոռոնին:

Հարց է ծագում, Գորբաչով-Ելցին կուլիցիան կարող է արդյոք պահպանել Խորհրդային Միությունը այդ նույն կարգավիճակով, ինչպիսին հիմա է: Հազիվ թե: Ելցինի դիրքորոշումը Միությունից անջատվելու մտադրություն ունեցող հանրապետությունների հանդեպ շատ ավելի մեղմ կլինի: Սակայն, թե՛ Ելցինը և թե՛ Գորբաչովը Միության կազմի մեջ մնացող



շապես հրաժարվելով կողմերի միջև հավասարության նշան դնելու քաղաքականությունից, հանդես է բերում իրատես մտեցում:

Նախարարի հայտարարությունը հետաքրքրում է ինչքան Ադրբեյջանին, նույնքան էլ Թուրքիային: Հայաստանն ավանդական մարտավարությամբ փորձում է իր մեղքերը բարդել Ադրբեյջանի ու Խորհրդային Միության վրա այնպես, ինչպես գրեթե նույնությամբ արվում էր առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին Թուրքիայում տեղի ունեցած իրադարձությունները ներկայացնելիս: Ես Հայաստանի հանրապետության հետ փոխարարարությունների զարգացման կողմնակիցների ուշադրությունը հրավիրում եմ այս հանգամանքի վրա:

□